

TRV 2024/21713

trafikverket@trafikverket.se

78189 Borlänge

Synpunkter på Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordningen om omgivningsbuller 2024-2028. TRV 2024/21713.

Danderyds Villaägareförening har tagit del av ovan nämnda åtgärdsprogram. Vi har funnit rapporten informativ och välgjord.

Trafikverket har kartlagt de mest trafikerade vägarna, mer än 3 miljoner fordon per år och funnit att drygt 1,2 miljoner människor var utsatta för bullernivåer som översteg det medicinskt motiverade värdet 55 Decibel. Därtill kommer buller från järnvägstrafik och flygtrafik samt vibrationsstörningar. Nästan 20 procent av Sveriges befolkning (motsvarande 2 miljoner personer) utsätts för trafikbuller som är högre än riktvärdena utomhus, vid sina bostäder.

Enligt Institutionen för Miljömedicin/Karolinska Institutet är buller en stressor som aktiverar det autonoma nervsystemet och det hormonella systemet och påverkar en rad kroppsliga funktioner som blodtryck, ämnesomsättning och immunförsvar och leder till bl.a. allmänstörning, sömnstörning, kognitiva effekter, hörselnedsättning, hjärt-kärlsjukdom.

De riktvärden, som Riksdagen beslutade enligt Prop. 1996/97:53, har senare lättats upp av olika beslut, bl.a. (förordning 2015:216), vilket bl.a. innebär att ingen skall utsättas för buller på mer än 10 Decibel över riktvärdena. Med tanke på att decibelskalan är logaritmisk betyder detta ökat bullertryck med 10 gånger! En kraftig uppluckring alltså. Förordningen innehåller ej heller några riktvärden för buller inomhus när nya bostäder byggs, utan dessa regleras även fortsättningsvis genom Boverkets byggregler. (Ett avsteg från "Polluter Pays" principen?). Rent allmänt vad gäller riktvärden/gränsvärden brukar man tala om att dessa inte skall gälla som planeringsnorm utan att man skall sträva att komma så långt neråt som möjligt (ALARA=As Low As Reasonably Achievable), ALARP=As Low As Reasonably Practicable, BAT=Best Available Technique). Några sådana resonemang synes inte finnas i föreliggande program.

Danderyd är på grund av sitt läge intill storstaden starkt stört av trafikbuller, främst vad gäller vägtrafik från de statliga vägarna E18 och Edsbergsvägen (väg 262), järnvägstrafik Roslagsbanan och tunnelbanan samt ökande helikoptertrafik till och från Danderyds Sjukhus.

En tunnelförläggning av E18 har länge diskuterats inom kommunen och stora utredningar har gjorts. Vi ser fram emot konkreta åtgärder. Vägen skiljer effektivt kommundelarna ifrån varandra. Bullerplank eller hårdgjorda ytor i form av höga hus befäster separationen kommundelarna emellan och reflekterar dessutom bullret till motstående sida. Grönskande bullervallar temporärt, i avvaktan på tunnelförläggning däremot skulle effektivt skapa en bättre miljö: Porösa bullervallar med gröna träd och buskar absorberar relativt effektivt buller, damm, partiklar och avgaser. Den gröna vegetationen absorberar koldioxid och bildar syrgas, tempererar luften, dämpar vindar och skapar för ögat vackra vyer som synligt förenar kommundelarna med varandra. Bullervallar kräver ofta stora ytor, men kan göras smalare genom olika typer av installationer, som bl.a. kan skådas längs

motorvägarna på kontinenten, men även i Sverige. De enklaste (och inte särskilt effektiva) är sten/jordmassor i gallerburar, se t.ex. längs Norrortsleden, men det finns mer bastanta grönskande installationer.

Det finns ett antal pågående tunnelprojekt i regionen, bl.a. tunnelbygget av kraftledningen mellan Anneberg i Danderyd och Skanstull i Stockholm (Stockholms Ström/Svenska Kraftnät). Tunneldragningen sker genom att urberget mals ner med hjälp av en enorm borr. Resultatet blir stora mängder nedmalet granulat/småsten, som transporteras på stora lastbilar från Anneberg till depåer i bl.a. Upplands Väsby, Upplands Bro och Roslagsstoppet mot Norrtälje. Hur vore det att passa på att ta vara på dessa enorma mängder massor för bullervallar längs våra bullriga vägar/järnvägar. Åtgärden torde vara relativt enkel att genomföra och ekonomiskt attraktiv då massor för tillfället finns tillgängliga i närområdet.

Vad gäller flygbuller torde det vara rimligt att man omgående planerar helikopterrutterna till och från Danderyds Sjukhus så att man i möjligaste mån undviker bostadsområden. Detta gäller även flygbuller till/från Arlanda.

Sammanfattning och Yrkanden

Danderyds Villaägareförening yrkar därför

Att tunnelförläggning av E18 genom kommunen prioriteras

att man i avvaktan på att tunnelförläggning av E18 realiseras omgående utreder möjligheten att ta vara på och använda bergmassor från tunneldragningarna i närområdet till bullervallar längs med E18 i kommunen och andra närliggande bullriga vägar/järnvägar.

att flygbuller/helikopterbuller minskas genom att flygrutterna planeras så att de undviker bebyggda områden.

Danderyd, den 29 april 2024

Danderyds Villaägareförening/Anita Enflo, ordförande

Anita Enflo, fil.dr

Skiljevägen 27

182 56 Danderyd

Tel 070 521 48 24

e-post anita.enflo@gmail.com